

zaaknummer 2010 T 007

15 december 2011

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht inzake Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [naam],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klagster,
juridisch adviseur: mr. S.S. van Gijn,

tegen:

(wijlen) **[naam]**,
overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
in de jaren 1953-1958 werkzaam als kapelaan te [plaats].

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 30 maart 2011.

Op 16 mei 2011 is bij de griffie een verweerschrift ingekomen van [naam], vicaris-generaal van het bisdom Rotterdam.

Op 1 december 2011 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onderaan dit advies te noemen leden.

Klaagster is verschenen en heeft haar standpunt toegelicht. Zij werd bijgestaan door haar juridisch adviseur.

Namens het bisdom Rotterdam is [naam] verschenen.

2. De klacht

2.1. Klaagster woonde in haar jeugd in [plaats] en bezocht in de periode 1953 -1958 de [naam] lagere school. Het gezin van klagster ging ter kerke in de [naam]kerk. Aangeklaagde was daar kapelaan en gaf tevens godsdienstles op de [naam] school. Hij had ook een meisjeskoor opgericht.

2.2. Klaagster ging elke ochtend naar de kerk. Op een dag werd zij door aangeklaagde betrapt op het eten van kauwgom in de kerk en vroeg hij haar mee te komen naar de sacristie. Daar betastte hij haar. Ze was toen zes jaar oud. Ze durfde thuis niets over het voorval te zeggen vanwege de kauwgom. Nadien werd zij vaker bij hem in de sacristie geroepen onder het mom van iets wat zij had gedaan dat eigenlijk niet mocht, zoals bijvoorbeeld rennen in de kerk. Hij vroeg haar ook vaak na afloop van de godsdienstles naar de sacristie te komen om

hem met iets te helpen, zoals hosties tellen. Het betasten ging steeds verder. Aangeklaagde nam haar op schoot, streeelde haar, kwam aan haar geslachtsdeel en ging met zijn vingers naar binnen. Het kwam voor dat zij zich moest uitkleden en dat hij zich daarbij aftrok. Hij trok dan zijn pij/kasuifel omhoog en begon te wrijven, waarbij hij haar wel eens vroeg hem vast te houden. Hij kwam ook wel bij klaagster thuis op bezoek. Zij vluchtte dan naar boven maar als hij hoorde dat ze thuis was kwam hij naar boven, vroeg haar om op de po een plasje te doen en ging dan zelf op haar bed liggen kijken en trok zich af.

Deze voorvallen vonden tenminste twee à driemaal per maand plaats gedurende bijna de hele lagere schoolperiode van klaagster, ongeveer vijf en een half jaar.

2.3. De gebeurtenissen hebben een grote invloed gehad op het leven van klaagster. Zij heeft er tot 2005 met niemand over gesproken. Ze was als kind nerveus en zo lastig dat haar moeder meende dat ze een zenuwziekte had en met haar naar de huisarts ging.

Tijdens haar eerste huwelijk, dat problematisch verliep, is klaagster in therapie geweest. Ze heeft nooit kunnen genieten van seks en kan dat nog steeds niet. Zij was vaak overspannen en depressief en heeft een burn-out gehad. In 1998 is zij met haar baan als juridisch secretaresse gestopt omdat zij het geestelijk niet meer aankon.

Klaagster heeft haar hele leven het gevoel gehad dat men '*haar niet moet*'. Zij heeft daar ook nu nog af en toe last van.

In 2000 is zij weer in therapie gegaan. Ze slikt medicijnen tegen depressiviteit en om rustig te blijven. Een toevallige ontmoeting tijdens een vakantie in 2005 met een vrouw die in haar jeugd bij klaagster in de parochie bleek te hebben gewoond en [aangeklaagde] een viezerik noemde, maakte dat klaagster tenslotte met haar verhaal over aangeklaagde naar buiten is gekomen.

2.4. Klaagster wil dat haar klacht erkend wordt. Zij wil ook een schadevergoeding, in elk geval voor de kosten die zij voor haar therapieën heeft moeten maken. Haar schade is groter. Zij heeft geen normaal leven kunnen leiden en heeft veertien jaar arbeidsinkomsten gemist doordat ze haar baan heeft moeten opgeven. Tenslotte wil zij dat het seksueel misbruik bekend wordt en dat wordt voorkomen dat zich in de toekomst nog seksueel misbruik binnen de kerk zal voordoen.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De vicaris-generaal heeft tijdens de zitting zijn spijt betuigd over het leed dat klaagster is aangedaan en het verdriet en de pijn die zij als gevolg daarvan heeft geleden.

Hij heeft uitgebreid onderzoek verricht naar de levensloop van aangeklaagde, zowel binnen zijn eigen bisdom als binnen het bisdom Haarlem-Amsterdam, dit omdat de gebeurtenissen zich hebben afgespeeld in een periode waarin sprake was van een herindeling van de bisdommen. Hij komt tot de conclusie dat hij geen enkele aanwijzing heeft gevonden voor mogelijk seksueel misbruik door aangeklaagde, maar dat hij ook geen reden heeft om aan te nemen dat klaagster onwaarheid spreekt.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder: de Procedure). Volgens artikel 2.1 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij een ander onder dwang of in een afhankelijkheidssituatie seksuele handelingen moet uitvoeren of ondergaan, dan wel seksueel getinte toenaderingen of

uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden, waardoor de geestelijke en/of lichamelijke integriteit wordt geschonden. Onder dwang kan onder meer begrepen worden: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klaagster gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 2.1 van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer achtenvijftig jaar verstreken sedert de feiten zich hebben afgespeeld die klaagster aangeklaagde verwijt. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat klaagster door aangeklaagde seksueel is misbruikt, in die zin dat hij haar gedurende een periode van vijf jaar regelmatig heeft betast, dat zij hem daarbij ook wel heeft moeten vasthouden en dat hij zichzelf meermalen in haar bijzijn heeft bevredigd.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de wijze waarop en de details waarmee klaagster haar verhaal heeft verteld. Haar klacht wordt ondersteund door de bij de griffie van de Klachtencommissie binnengekomen (en bij partijen bekende) verklaring van mevrouw [naam] van 9 november 2011, inhoudende dat aangeklaagde in 1968 haar (en andere meisjes) regelmatig in zijn kerk in [plaats] op schoot nam en betastte en dat zij daarbij zijn geslachtsdeel moest aanraken. Voorts beschikt het meldpunt seksueel misbruik R.K.K. over een (voor de commissie anonieme) melding over het gedrag van beklagde, waarvan de inhoud het vorenstaande inhoudelijk eveneens ondersteunt.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidssituatie hoogst kwalijk is geweest. Klaagster was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas zes jaar oud. Aangeklaagde was voor haar een vertrouwenspersoon.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de Klachtencommissie zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klaagster is aangedaan. Vicaris-generaal [naam] heeft daartoe een eerste stap gedaan door ter zitting het leed van klaagster te erkennen en oprecht spijt te betuigen.

4.6. Over het verzoek van klaagster om financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de Bisschop zal klaagster zich voor het verkrijgen van schadevergoeding dienen te wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Bisschop van Rotterdam de klacht gegrond te verklaren en namens het bisdom zijn excuses aan te bieden en alles te doen wat in zijn vermogen ligt om het leed van klaagster te verzachten.

Dit advies is vastgesteld op 15 december 2011 door mevrouw mr. B.F. de Poorter, voorzitter, W.A.M.C. Mol en mr. F.J.M. Walstock, leden, bijgestaan door mr. A.M.T. Denekamp-Mulder, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Op grond van art. 16.4 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Bisschop van Rotterdam en aan klagster verzonden.

Op grond van art. 18.1 van de Procedure stelt de Bisschop binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klagster schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 18.2 van de Procedure geeft de Bisschop daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 18.3 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Bisschop.